

Відділ культури і туризму
виконавчого комітету Славутицької міської ради
Славутицька міська централізована бібліотечна система

„Його народила українська земля”

До 205–річчя від дня народження

М.В. Гоголя

Бібліографічний покажчик

Видання друге, доповнене

Славутич

2014

1

Даний бібліографічний покажчик підготовлений відділом довідково-бібліографічного обслуговування Загальноміського бібліотечно-інформаційного центру м. Славутича.

Видання присвячене відзначенню у 2014 році 205-річчя від дня народження Миколи Гоголя – українського письменника, драматурга, публіциста, класика сучасної української літератури, якого вважають своїм два народи – український і російський.

Покажчик містить біографію, публікації про твори письменника, видання та статті про його життя і творчість, розробки уроків, позакласних заходів, сценаріїв, інтернет-ресурси про життя і творчість Миколи Гоголя.

Матеріал розміщений за розділами в алфавітному порядку.

Посібник розраховано на широке коло читачів.

Укладачі:

Панова Л.І., Соловйова Л.О.,
Янченко О.О.

Комп’ютерний
набір:

Соловйова Л.О.

Відповідальна
за випуск:

Портная Н.В.

2

*«Я поклявся жодної хвилини короткого
життя свого не втрачати, не зробивши блага»*
М. Гоголь

Біографія письменника

Народився Микола Васильович Гоголь 1 квітня 1809 року в селі Великі Сорочинці (тепер Миргородського району) на Полтавщині. Батько його був праправнуком полковника козацького війська часів Богдана Хмельницького Остапа Гоголя. Пізніше знаменитий нащадок звеличить його до легендарної постаті й оспіває в образі Тараса Бульби.

Дитинство майбутнього письменника минуло в с. Василівці (тепер Гоголеве) в маєтку батьків. З 1818 по 1819 р. навчався в Полтавському повітовому училищі, а з 1821 по 1828 р. – у Ніжинській гімназії вищих наук. Мовно–музична культура рідної землі знаходила свій вияв у виховній практиці бабусі Тетяни Семенівни, маминої мами. Любов до мови, відчуття слова закладалися у юного Миколи Гоголя уже з дитячих літ. Згодом він захопитися збиранням українських народних пісень, прислів'їв та приказок, готуватиме матеріали до українсько–російського словника. Пізніше він так писав про українську пісню: «Якби наш край не мав такої скарбниці пісень, я б ніколи не зрозумів історії його, тому що не збагнув би минулого...» «Моя радість, життя моє! Як я вас люблю! Що всі холодні літописи, в яких я тепер риюся, перед цими дзвінками, живими літописами! Як мені допомагають в історії пісні!..» «Це народна історія, жива, яскрава, барвиста, правдива, що розкриває все життя народу». Ще в студентські роки, глибоко переймаючись соціальними негараздами, внутрішньо противлячись найрізноманітнішим виявам зла, вболіваючи за всю державу і свою «милу Україну», М. Гоголь настроювався на таку діяльність, «щоб бути по–справжньому корисним для людства». Загалом же всю творчість великого письменника було спрямовано на «очищення серця», «розуміння серцем», щоб досягти хоч якоїсь подоби суспільної гармонії. «Я палав незгасним прагненням зробити своє життя потрібним для блага держави, я жадав принести хоча б найменшу користь. Тривожили думки, що я не зможу, що мені перепинять шлях, завдавши мені глибокого суму. Я поклявся жодної хвилини короткого життя свого не втрачати, не зробивши блага», – писав палко настроєний

на самопожертву юнак. У 1828 році М. Гоголь переїжджає до Петербурга. Там у 1829 р. він публікує свій перший твір – поему «Ганц Кюхельгартен». Через рік у журналі «Отечественные записки» з'являється повість «Басаврюк, або Вечір проти Івана Купала», перша з циклу «Вечори на хуторі біля Диканьки». Романтична спрямованість, опоетизованість життя надавали творам М. Гоголя особливого колориту. Грунтовні знання усної народної творчості дозволяли майстру виводити картини дійсності у глибокому взаємопереплетенні з вимислом, але мовби на реальному ґрунті життя. Особливо привабливим був ліризм, проникливість і любов автора до зображуваного, що неминуче справляло враження на читача, захоплюючи його уяву. Туга за батьківщиною, за мальовничою Україною, змусила М. Гоголя наприкінці 1833 року клопотатися про місце професора історії в Київському університеті св. Володимира. Спонукала до цього ще й дружба з М. Максимовичем, професором–земляком, етнографом, фольклористом, істориком, ботаніком, майбутнім ректором Київського університету. «Я захоплююся задалегідь, коли уявляю, як закиплять труди мої в Києві. Там скінчу я історію України й півдня Росії і напишу всесвітню історію. А скільки зберу там легенд, повір'їв, пісень! Якими цікавими можна зробити університетські записки, скільки можна умістити в них подробиць, цілком нових про сам край!» – переповнювався творчими планами письменник. «Туди! Туди! До Києва! Там, або навколо нього, звершались діяння віковичності нашої... Багато можна буде зробити добра», — писав він про свої сподівання М. Максимовичу. У цей же час він працює над книгами «Арабески», «Миргород» (1835 р.).

Розраду від нездійснених планів письменник шукав і знаходив у творчості. Тепер він остаточно пориває з педагогічною діяльністю. «...вже не дитячі думки, не обмежене коло моїх знань, а високі, сповнені істини й жадливої величі думки хвилювали мене». З другої половини 30–х років подальший розквіт таланту М. Гоголя пов'язаний з його драматургією. Етапною навіть в історії театру стала його соціальна комедія «Ревізор» (1836 р.) Невдовзі після прем'єри п'єси М. Гоголь виїжджає на досить тривалий час за кордон. Він відвідує Німеччину, Швейцарію, Францію, Італію. У 1842 році з'являється друком знаменита поема–роман «Мертві душі». Останні роки життя письменника сповнені драматичних пошуків себе в Істині. Прямим

підтвердженням тому було видання «Вибраних місць з листування з друзями» (1847 р.).

У 1848 році письменник повертається на батьківщину, посилено працює над другим томом «Мертвих душ», але незадовго перед смертю спалює рукопис. Тяжка хвороба обірвала життя неповторного майстра слова 21 лютого 1852 року. Для більшості сучасників і пізніших поціновувачів його творчості Микола Васильович Гоголь є непохитним авторитетом письменника, що дошкульною сатирою на існуючий лад забезпечив собі довічне і почесне місце серед класиків світової літератури. Це сталося завдяки ідеологічно нав'язаному і свідомо спрощеному сприйняттю його творчого доробку. Тільки останнім часом нам вдалося відкрити для себе справжнього М. Гоголя – великого мислителя, публіциста, аскета, духовного подвижника. Життя Миколи Васильовича Гоголя ще з найраніших дитячих років мало чітко визначене духовне спрямування. Середовище, в якому довелося йому зростати, було дуже сприятливим для цього.

Мати, Марія Іванівна, завжди відзначалася особливою побожністю. Прадід по батьковій лінії був священником; дід закінчив Київську духовну академію; батько – Полтавську семінарію. Поняття про Бога запали в дитячу душу і знайшли навіть не зацікавлення, а палку віру. Згодом, в одному з листів до матері, він напише: «...Благословляю тебе, священна віро! У тобі тільки я знаходжу джерело втіхи і втолюю свої печалі!.. Прилиньте так, як я прилинув до Всемогутнього». Родина Гоголів не була винятком у тогочасному українському суспільстві. У середині XVII століття Павло Алеппський, побувавши у наших краях, так описував свої враження: «По всій землі козаків ми помітили чудесну рису, що покорила нашу уяву: всі вони, за незначним винятком, навіть більшість жінок і дівчат, уміють читати і знають порядок церковних служб, церковні наспіви; окрім того, священники навчають сиріт і не лишають їх тинятися вулицями напризволяще». Тільки знаючи найголовніше, внутрішнє, визначальне спрямування творчості великого письменника, можна належно поцінувати все ним зроблене, по-новому поглянути на моральні уроки, не кажучи вже про загальне сприйняття всього масиву творчості. «Гоголь – перший пророк повернення до цілісної релігійної культури, пророк православної культури... він відчуває як основну неправду сучасності її відхід від Церкви, і основний шлях він бачить у поверненні до Церкви і

перебудові всього життя в її душі», – так вважає В. Зеньковський. Уся творчість М. Гоголя, по суті, є пошуком шляхів людського вдосконалення. Якщо у своїх ранніх творах він намагався наблизити людину до Бога через виправлення її вад, викриття суспільних обставин, що провокують або спонукають до них, то пізніше він переключається на самого себе, спрямовує русійну силу очищення на свою душу і серце, вбачаючи там причину багатьох спокус. Сам Гоголь в «Авторській сповіді» говорить про ті пошуки: «З цього часу людина і душа стали, більше ніж будь-коли, предметом спостережень. Я облишив на деякий час усе сучасне; я звернув увагу на пізнання тих вічних законів, якими живе людина і людство взагалі. Книги законодавців, душознавців і спостерігачів за природою людини стали моїм читивом... і на цьому шляху невідчутно, майже не знаючи як, я прийшов до Христа, побачивши, що у Ньому ключ до душі людини...»

Після перших тяжких нападів страшної недуги письменник ще вимогливіше почав ставитися до себе, сприймати і цінувати час. Його все більше цікавить стан його душі, готовність до вищого звіту, полонить прагнення якнайкраще і найповніше відповідати образу духовної людини. «Та хай не думають, що Гоголь мінявся у своїх переконаннях, – навпаки, з юнацьких літ він залишався їм вірним. Але Гоголь ішов постійно вперед, його християнство ставало чистішим, твердішим; високе значення мети письменника яснішим; суд над самим собою суворішим», – так писав про нього С. Аксаков. Люди, які близько знали письменника, відзначали навіть зовнішні зміни в його вигляді. П. Анненков, який зустрічався з ним у 1846 році в Парижі, згадував: «Гоголь постарів, але набрав особливого роду краси, яку не можна визначити інакше, окрім назвавши красою мислячої людини. Обличчя його поблідло, схудло; глибока, напружена робота думки поклала на нього ясний відбиток виснаженості і втоми, але загальний вираз його здався мені якимось світлішим і спокійнішим за попередній. Це було обличчя філософа».

У цей час письменник багато читає. Здебільшого це книги духовного змісту: твори святих отців Церкви, історія Церкви, богословські трактати. Згодом увесь свій духовний досвід М. Гоголь втілює у один з найкращих зразків духовної прози «Роздуми про Божественну Літургію». Письменник хотів зробити це видання масовим, за найнижчою ціною, без авторства, аби воно стало доступним для

найширшого загалу Актуальні питання буття – від побутових до духовних – М. Гоголь сприймав крізь призму релігійно-морального смислу.

З часом переконання його перетворилися у глибоку віру, що змінити існуючий порядок речей, який викликав часом у нього активний внутрішній спротив, можна лише змінивши людину, а не суспільний устрій. Прагнення зробити людину людиною у вищому розумінні цього слова стало для нього питанням питань. З цим пов'язані його роздуми і про поняття значно ширші, які з часом, здається, лише набувають своєї вагомості. «Суспільство утворюється само собою, суспільство складається з одиниць. Потрібно, щоб кожна одиниця виконала повинність свою... Потрібно згадати людині, що вона зовсім не матеріальна худобина, а високий громадянин високого небесного громадянства. Поки він хоч скільки-небудь не стане жити життям небесного громадянина, до того часу не прийде до порядку і земне громадянство». У цих словах, здається, сконцентровано абсолютно все, що треба знати сучасній людині про саму себе. Геніальний митець допомагав, допомагає і, безсумнівно, допомагатиме нам у ствердженні цієї істини.

Твори М. Гоголя

Гоголь М. Зібрання творів: у 7 т. Том 1: Вечори на хуторі біля Диканьки / Упоряд. П.В. Михед; Вступне слово М.Г. Жулинського; Передм. П.В. Михеда; Коментарі П.В. Михеда, Т.В. Михед. – К.: Наукова думка, 2008. – 256 с.

Гоголь М. Зібрання творів: у 7 т. Том 2: Миргород / Упоряд. П.В. Михед. – К.: Наукова думка, 2008. – 240 с.

Гоголь М. Зібрання творів: у 7 т. Том 3: Драматичні твори / Упоряд. П.В. Михед, Н.Р. Мазепа. – К.: Наукова думка, 2008. – 200 с.

Гоголь М. Зібрання творів: у 7 т. Том 4: Повісті / Упоряд. П.В. Михед. – К.: Наукова думка, 2009. – 232 с.

Гоголь М. Зібрання творів: у 7 т. Том 5: Мертві душі / Упоряд. П.В. Михед. – К.: Наукова думка, 2008. – 360 с.

Гоголь М.В. Зібрання творів у 7-ми томах. Том 6: Духовна проза / Упоряд. П.В. Михед. – К.: Наукова думка, 2011. – 352 с.

Гоголь Н.В. Собрание сочинений в 7-ми т. – М.: Худож. лит, 1976. Т.1: Вечера на хуторе близ Диканьки. – 333 с.

Гоголь Н.В. Собрание сочинений в 7-ми т. – М.: Худож. лит, 1976. Т.2: Миргород. – 333 с.

Гоголь Н.В. Собрание сочинений в 7-ми т. – М.: Худож. лит, 1977. Т.3: Повести. – 303 с.

Гоголь Н.В. Собрание сочинений в 7-ми т. – М.: Худож. лит, 1977. Т.4: Драматические произведения. – 446 с.

Гоголь Н.В. Собрание сочинений в 7-ми т. – М.: Худож. лит, 1978. Т.5: Мертвые души. – 542 с.

Гоголь Н.В. Собрание сочинений в 7-ми т. – М.: Худож. лит, 1978. Т.6: Статьи. – 559 с.

Гоголь Н.В. Собрание сочинений в 7-ми т. – М.: Худож. лит, 1979. Т.5: Письма. – 429 с.

Гоголь Н.В. Избранные произведения: В 2-х т. – К.: Дніпро, 1984. Т. 1: Вечера на хуторе близ Диканьки. Миргород. – 407 с.

Гоголь Н.В. Избранные произведения: В 2-х т. – К.: Дніпро, 1984. Т. 2: Мертвые души. Ревизор. – 415 с.

Гоголь Н.В. Избранные произведения. – Запорожье: Премьер, 2003. – 288 с.

Гоголь Н.В. Избранное. – М.: Правда, 1979. – 360 с.

Гоголь Н.В. Арабески. – М.: Мол. гвардия, 1990. – 431 [1] с., ил.

Гоголь Н.В. Вечера на хуторе близ Диканьки: Повести, изданные пасичником Рудым Паньком. – Мн.: Юнацтва, 1981. – 192 с., ил.

Гоголь Н.В. Вечера на хуторе близ Диканьки: Повести, изданные пасичником Рудым Паньком. – Якутск, 1978. – 216 с.

Гоголь Н.В. Вечера на хуторе близ Диканьки. Миргород: Повести. – М.: ЗАО Изд-во ЭКСМО-Пресс, 1999. – 560 с. – (Серия «Русская классика»).

Гоголь Н.В. Вечера на хуторе близ Диканьки. Миргород: Повести. – Харьков: Прапор, 1989. – 392 с.

Гоголь М.В. Вечори на хуторі біля Диканьки. Миргород. - К.: Либідь, 2008. – 488с.

Гоголь Н.В. Вий: Повесть. – К.: Дніпро, 1989. – 165 с.

Гоголь Н.В. Вий. Сорочинская ярмарка. Ярмарка колдовства: Страшные истории для детей и взрослых. – Пермь, 1994. – 508 с.

Гоголь М.В. Всі повісті. – К.: Либідь, 2008. – 544 с. – (в обл.).

Гоголь Н. В. Драматические произведения. – К.: Мистецтво, 1984. – 191 с.: 1 л. портр.

Гоголь М. Мертві душі: Поема (Уривки) //Зарубіжна література: Хрестоматія–посібник для 9-го кл. загальноосвіт. навч. закл. – К: Генеза, 2006. – С. 462-468.

Гоголь М. Мертві душі: Поема (скорочено) // І.Л.Столій Зарубіжна література. Хрестоматія. 9 клас.– Харків: Веста: Ранок, 2005. – С. 480-541.

Гоголь Н.В. Мертвые души. Петербургские повести. – Фрунзе: Кыргызстан, 1979. – 564 с.

Гоголь Н.В. Мертвые души: Поэма. – Архангельск: Северо-Западное кн. изд-во, 1969. – 430 с.

Гоголь Н.В. Мертвые души: Поэма. – Воронеж: Центр.–Чернозем. кн. изд-во, 1987. –384 с.

Гоголь Н.В. Мертвые души: Поэма. – М.: Худож.лит,1979.–240 с.

Гоголь Н.В. Мертвые души: Поэма. – М.: Худож. лит., 1985. – 400 с. – (Классики и современники).

Гоголь Н.В. Мертвые души: Поэма. – Тбилиси: Ганатлеба, 1987. – 416 с.

Гоголь Н.В. Мертвые души: Поэма–роман; Повести. – М.: ЗАО Изд-во ЭКСМО–Пресс, 1999. – 544 с. – (Серия «Русская классика»).

Гоголь Н.В. Ночь перед Рождеством: Повесть. – М.: Дет. лит., 1981.–63 с.

Гоголь Н.В. Повести. – Л.: Худож. л-ра, 1987. – 416 с. – (Классики и современники. Рус. клас. лит.).

Гоголь Н.В. Повести. – М.: Сов. Россия, 1986. – 368 с.

Гоголь Н.В. Повести. Пьесы. Мертвые души. – М.: Худож. лит-ра, 1975. – 654 с. – (Б-ка всемирной литературы. Серия вторая. Том 75).

Гоголь Н.В. Повести. Ревизор. – М.: Худож. лит., 1985. – 352 с. – (Классики и современники. Рус. клас. лит.).

Гоголь М.В. Програмні твори. – К.: Обереги, 2000. – 351 с. – (Зарубіжна л–ра в освіті. Хрестоматія I).

Гоголь М.В. Програмні твори. – К.: Обереги, 2000. – 576 с. – (Заруб. л–ра в освіті. Хрестоматія II).

Гоголь Н.В. Проза. Статті. – М.: Сов. Россия, 1977. – 384 с.

Гоголь Н.В. Пьесы. – М.: Правда, 1983. – 272 с.

Гоголь Н.В. Размышления о Божественной литургии. – М.: Худож. лит., 1990. – 77 с. – (Забытая книга).

Гоголь Н.В. Ревизор. Женитьба: Пьесы. – Л.: Лениздат, 1971. – 151 с.

Гоголь М. Страшна помста (скорочено) // Зарубіжна література. 6 клас: Посібник–хрестоматія. – Тернопіль: Навч. книга–Богдан, 1999. – С. 59-82.

Гоголь М.В. Тарас Бульба. Вій. Вечори на хуторі поблизу Диканьки. – Харків.: Школа, 2007. – 414 с.

Гоголь Н.В. Тарас Бульба: Повість. – К.: Вид–во І. Малковича «А–ба–бага–ла–ма–га», 1998. – 192 с.

Гоголь М.В. . Тарас Бульба: Повість. – К.: Владослов, 2006. – 128 с.

Гоголь М.В. . Тарас Бульба: Повість. – К.: Дніпро, 2003. – 164 с.

Гоголь Н.В. Тарас Бульба (редакция "Миргорода") // Предания веков: Русская историческая повесть XIX–начала XX столетия: В 2–х томах. – К.: Дніпро, 1990. – Т. 1. – 367–430 с.

Гоголь Н.В. Тарас Бульба: Сборник / Предисл. и коммент. А. Журавлевой. – Харьков: Книжный клуб Семейного Досуга, 2009. – 400 с.

Переписка Н.В. Гоголя. В 2–х т. – М.: Худож. лит., 1988. – Т 1. – 479 с. – (Переписка русских писателей).

Переписка Н.В. Гоголя. В 2–х т. – М.: Худож. лит., 1988. – Т 2. – 527 с. – (Переписка русских писателей).

Твори про Гоголя

Вегин П. Николай Васильевич Гоголь: Стих // Зарубіжна літ–ра в школі. – 2009. – № 7–8. – С. 47.

Вінграновський М. Гоголю: Вірш // Зарубіжна літ–ра в школі.– 2009. – № 7-8. – С. 22.

Драч І. До Гоголя // Зарубіжна літ–ра в школі. – 2009. – № 7-8. – С. 7.

Крикуненко В. Очі Гоголя: Вірш // Літературна Україна. – 2009. – 2 квітня. – С. 3.

Кузнецов Ю. Тайна Гоголя: Стих // Зарубіжна літ–ра в школі. – 2009. – № 7–8. – С. 26.

Олейник Б. Великий Гоголю...: Вірш // Зарубіжна літ–ра в школі. – 2009. – № 7–8. – С. 39.

Симонов К. Тарас Бульба: Стих // Зарубіжна літ–ра в школі. – 2009. – № 7–8. – С. 17.

Шкляревский И. Читаю Гоголя...: Стих // Зарубіжна літ–ра в школі. – 2009. – № 7–8. – С. 22.

Життя і творчість

Про відзначення 200–річчя від дня народження Миколи Васильовича Гоголя: Указ Президента України від 18 серпня 2006 року № 688/2006 // Орієнтир. Інформаційний додаток. – 2006. – № 29. – С. 12.

Абрамова Ю.В. Анализ «немой сцены» в комедии Н.В. Гоголя «Ревизор» // Литература в школе. – 1999. – № 2. – С. 76-78.

Авенариус В. Гоголь–гимназист: Биографическая повесть / В. Авенариус; Послесл. Л. Магазаника. – М.: Объединение "Всесоюзный молодежный книжный центр", 1990. – 173 с. – (Серия «Популярная библиотека для молодежи»).

Александрова Г. "Портрет" Миколи Гоголя і "Художник" Тараса Шевченка: загадка таланту і світу мистецтва // Дивослово. – 2006. – № 3. – С. 55.

Анненкова Е.И. Автор в «Мертвых душах» и «Выбранных местах из переписки с друзьями» Н.В. Гоголя // Литература в школе. – 1999. – № 2. – С. 33-39.

Анненкова О.Т. Повесть "Тарас Бульба" в контексте творчества Н.В. Гоголя // Анализ художественного произведения: Худож. произведение в контексте творчества писателя: Кн. для учителя. – Москва: Просвещение, 1987. – С. 59-73.

Антоневська І. «Жан Хлестаков работает в «России»: Деякі штрихи до портрета головного персонажа комедії М. Гоголя «Ревізор» // Зарубіжна літ-ра в навч. закладах. – 2001. – № 4. – С. 33-34.

Аркин И.И. Возвращение к литературе: Н.В. Гоголь «Петербургские повести» // Литература в школе. – 2000. – № 6. – С. 81-86.

Артемчук І. Справжній ревізор – Микола Гоголь: До 200-річчя з дня народження письменника // Літературна Україна. – 2009. – 2 квітня. – С. 8.

Афанасьев Э.С. Гоголь – Чехов: эстетика "малых величин" // Литература в школе. – 2006. – № 10. – С. 2-7.

Афанасьев Э.С. О художественной повести Н.В. Гоголя «Нос» // Литература в школе. – 2004. – № 4. – С. 13.

Афанасьев Э.С. О художественной повести Н.В. Гоголя «Шинель» // Литература в школе. – 2002. – № 6. – С. 20-23.

Бабенко Е.П. Иллюстрация как прием «дополнительной информации»: Методика ее использования на уроках по изучению поэмы Н.В. Гоголя «Мертвые души» // Всесвітня літ-ра в середніх навч. закладах України. – 2001. – № 4. – С. 30-34.

Барабаш Ю. Вибрані студії. Сковорода. Гоголь. Шевченко. – Київ: Вид. дім "КМ Академія", 2007. – 744 с.

Баркова О. Перші та прижиттєві видання М. Гоголя з фондів бібліотек України: реалізація проекту цифрового та факсимільного відтворення: До 200-річчя від народження письменника // Бібліотечна планета. – 2009. – № 2. – С. 28-29.

Бичко В., Погребенник В. Гоголь Микола // Українська література у портретах і довідках: Давня література – література XIX ст: Довідник. – К.: Либідь, 2000. – С. 61-63.

Богомолова Е.И. и др. Н.В. Гоголь "Ревизор": Особенности развития драматического конфликта в комедии. "Мертвые души" // Е.И. Богомолова и др. Пособие по литературе для слушателей подготовительных отделений высших уч. заведений: Учеб. пособие. – Москва: Высш.шк., 1989. – С. 158-172.

Бульвинская О.И. «Все обман, все мечта, все не то, чем кажется...»: В. Набоков об абсурде в «Шинели» Гоголя и «Превращении» Кафки // Заруб. літ-ра в навч. закладах.–2003. – № 9.– С. 45-47.

Буцька І.В. Зображення влади золота як руйнівної сили: За матеріалами творів О. де Бальзака "Гобсек", М. Гоголя "Мертві душі", І. Карпенка-Карого "Сто тисяч", "Хазяїн" // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2009. – № 11–12. – С. 20-22.

Быкова Ю. Воплощение материнства и жертвенности. К вопросу о трактовке образа матери в повести Н. Гоголя "Тарас Бульба" //

Всесвітня літ-ра в серед. навчальних закладах України. – 2009. – № 5. – С. 50-51.

Валагин А.П. Н. Гоголь "Ревизор" // А.П. Валагин Прочитаем вместе...: Комедии Д. Фонвизина, А. Грибоедова, Н. Гоголя, А. Островского: Кн. для учащихся. – Москва: Просвещение, 1991. – С. 49-67.

Васильева Е., Пернатъев Ю. Николай Васильевич Гоголь // Е. Васильева, Ю. Пернатъев 100 знаменитых писателей. – Харьков: Фолио, 2006. – С. 122-127. – (100 знаменитых).

Вересаев В.В. Гоголь в жизни: Сист. свод подлинных свидетельств современников. – Харьков: Прапор, 1990. – 680 с.

Витченко А.А. Использование элементов сценического искусства при изучении повести Н.В. Гоголя «Ночь перед Рождеством» // Литература в школе. – 2000. – № 8. – С. 31-33.

Вінничук Г.А. Партитура художнього тексту як засіб опанування техніки виразного читання: На матеріалі повісті М. Гоголя "Тарас Бульба" // Всесвітня літ-ра в середніх навч. закладах України. – 2005. – № 10. – С. 36-37.

Вінок М.В. Гоголю: Гоголь і час: Збірник. – Харків: Прапор, 1989. – 252 с.: [8] арк.іл.

Войцехівська І. Микола Гоголь і українська минувшина: До 185-річчя від дня народження М.В. Гоголя // Київська старовина. – 1994. – № 2. – С. 36-42.

Гаско М. Гоголь і Міцкевич // М. Гаско Пошуки і знахідки: Літ.-критич. статті. – Київ: Рад.письменник, 1990. – С. 6-79.

Гвоздкова І.С., Сизько Г.Л. М. Гоголь. «Тарас Бульба» у пошуках методичних варіантів. 7 клас // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2001. – № 2. – С. 14-26.

"Гоголевское направление" // Краткая литературная энциклопедия. – Т. 2. – М.: Сов. энциклопедия, 1964. – С. 207.

Гоголь Николай Васильевич // Краткая литературная энциклопедия. – Т. 2. – М.: Сов. энциклопедия, 1964. – С. 210-218.

Гоголь Н.В. // Литература: Большой справочник для школьников и поступающих в вузы. – М: Дрофа, 1999. – С. 43-49. – (Большие справочники для школьников и поступающих в вузы).

Гоголь Н.В. // Русские писатели. Биобиблиографический словарь в 2-х ч. Ч. 1. А-Л. – М.: Просвещение, 1990. – С. 188-198.

Гоголь Николай Васильевич // 500 знаменитых людей планеты. – Харьков: Фолио, 2005. – С. 202-204.

Гоголя Н.В. музей: Литературно-мемориальный музей в с. Великие Сорочинцы Полтавской области // Краткая литературная энциклопедия. – Т. 2. – М.: Сов. энциклопедия, 1964. – С. 218.

Гоголь с неизвестным: Пособие по гоголеологии. – К.: Оранта, 2010. – 199 с.

Гончар О. Гоголь і Україна // О. Гончар Чим живемо: На шляхах до українського Відродження. – К.: Рад. письменник, 1991. – С. 108-132.

Горлач Л. Мій Гоголь: До 200-річчя з дня народження письменника // Літературна Україна. – 2009. – 2 квітня. – С. 3.

Грабовець О.А. Проект "М.В. Гоголь і Україна" // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2012. – № 22. – Вкладка.

Грачотті С. Життєвий шлях Гоголя: Від Батьківщини крові до Батьківщини душі // Історичний журнал. – 2009. – № 6. – С. 3-15.

Дзекун Р., Яроцкая В. Золотой мост духовности: Николай Гоголь в диалоге культур: К 200-летию писателя // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2009. – № 4. – С. 17-18.

Добин Е. Гоголь // Е. Добин Сюжет и действительность. Искусство детали. – Ленинград: Сов. писатель, 1981. – С. 311-363.

Дорога до Гоголя: Огляд конкурсних робіт // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2009. – № 4. – С. 2-4.

Друг Т. Чудо "Майской ночи": Повесть Н.В. Гоголя // Уроки литературы (Приложение к Литературе в школе). – 2007. – № 9. – С. 5-11.

Егоров В.Н. "Размышления о Божественной Литургии" Н.В. Гоголя // Литература в школе. – 2006. – № 10. – С. 13-14.

Єфремов С.О. Між двома душами: М. Гоголь // С.О. Єфремов Літературно-критичні статті. – К.: Дніпро, 1993. – С. 141-152. – («Сер. Укр. літ. думка»).

Іпатова В.М. Історична тема в художній прозі в 7 класі: М. Гоголь "Тарас Бульба" // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2005. – № 11-12. – С. 5-11.

Камедина Л.В. Духовные смыслы в творчестве Н.В. Гоголя // Литература в школе. – 2006. – № 10. – С. 14-16.

Киреев Р. Гоголь: «Случилось что-то вроде любви» // Наука и религия. – 2003. – № 8. – С. 26-29.

Киреев Р. Два Гоголя // Наука и религия. – 2005. – № 7. – С. 38-43. Окончание. Нач. В № 6.

Кирилюк З.В. Гротескная картина российской действительности: О поэме Н. Гоголя «Мертвые души» // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2000. – № 4. – С. 37.

Киселев В.С. Творческая судьба сборника Н.В. Гоголя "Арабески" // Литература в школе. – 2006. – № 10. – С. 8-12.

Клименко Ж. Творча спадщина М.В. Гоголя крізь призму перекладознавства // Всесвітня література в середніх навч. закладах України. – 2009. – № 3. – С. 2-5.

Козак С. Великі Сорочинці, великий Гоголь: До 200-річчя від дня народження Миколи Гоголя // Літературна Україна. – 2009. – 1 січня. – С. 2.

Козак С. Шляхами Гоголя: Василівка: До 200-річчя з дня народження // Літературна Україна. – 2009. – 2 квітня. – С. 1,6.

Колокольцев Е.Н. Художники иллюстрируют повесть Гоголя "Ночь перед рождеством" // Литература в школе. – 2006. – № 10. – С. 36-40.

Коровина Р.Н. О повести Н.В. Гоголя «Вий» // Литература в школе. – 2004. – № 8. – С. 39-41.

Куришко Н.І. Зображення історичних подій в Україні та Запорозькій Січі, побуту та звичаїв козаків: За повістю М. Гоголя "Тарас Бульба" // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2005. – № 7. – С. 11-12.

Куцінко О.Г. Його народила земля українська...: М. Гоголь // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2009. – № 21. – С. 26-32.

Лебедев Ю.В. Историко-философский урок «Шинели» Н.В. Гоголя // Литература в школе. – 2002. – № 6. – С. 27-30.

Лой В.М. "Ім'я моє після смерті буде щасливішим за мене...": До 200-річчя від дня народження М.В. Гоголя // Календар знаменних і пам'ятних дат. – 2009. – № 2. – С. 20-28.

Лотман Ю. М. Гоголь // Лотман Ю. М. В школе поэтического слова: Пушкин. Лермонтов. Гоголь: Кн. для учителя. – М. Просвещение, 1988. – С. 235-25.

Любаренко Л. "Гоголь і Україна": Про Третю науково-практичну конференцію "Бібліотека і книга в контексті часу", яка відбулася в Національній парламентській бібліотеці // Бібліотечна планета. – 2009. – № 2. – С. 24-27.

Люлько Г. Велич нашого духу: Парадокси життя й творчості Гоголя // Літературна Україна. – 2009. – 4 червня. – С. 1.

Ляпина А.В. О «Женитьбе» Н.В. Гоголя // Литература в школе. – 2002. – № 6. – С. 33-37.

Ляпина А.В. Повесть Н.В. Гоголя «Майская ночь, или утопленница» // Литература в школе. – 2000. – № 6. – С. 105-111.

Маланюк Э. Гоголь–Гоголь: До 150–ліття з дня смерті Миколи Гоголя // Розбудова держави. – 2002. – № 1-4. – С. 66-79.

Мандровний О.М. Славутич з Гоголем знайомий!: Про міський конкурс знавців творчої спадщини М.В. Гоголя, який відбувся в ЗБІЦ до 200–річчя письменника // Теледень-Славутич. – 2009. – 9 апреля. – С. 4.

Манн Ю. Гоголь Микола Васильович // Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т. Т. 1: А–К. – Тернопіль: Навч. книга–Богдан, 2005. – С. 387-393.

Маранцман В.Г. Н.В. Гоголь: В поисках света. Поэма «Мертвые души» // Маранцман В.Г. Художественная литература: Кн. для учащихся 9 кл. – М. Просвещение, 1991. – С. 289-316.

Маркович В. Петербургские повести Н.В. Гоголя: Монография. – Ленинград: Худож. лит., 1989. – 208 с. – (Массовая ист.-лит. б-ка).

Мафтин Н. З Україною в серці: Шляхами творчої долі Миколи Гоголя // Заруб. літ–ра. – 2001. – С. 31-33.

Мацапура В.І. «Страшна помста» М.В. Гоголя як міфоцентричний твір: Особливості поетики // Заруб. літ–ра в навч. закладах. – 1999. – № 4. – С. 4-9.

Мацапура В. Фантасмагория рождественской ночи: Н.В. Гоголь «Ночь перед Рождеством» // Заруб. літ–ра. – 2000. – № 12. – С. 38-42.

Мельник А. Відчуття ярмарку нестримних почуттів: З'ясування сенсу передмов до циклу повістей М.В. Гоголя "Вечори на хуторі біля Диканьки" з використанням ігрових прийомів // Всесвітня літ–ра в серед. навч. закладах України. – 2009. – № 3. – С. 35-36.

Мехедов В.Н. Роль страху в комедии Н.В. Гоголя "Ревизор" // Литература в школе. – 2006. – № 10. – С. 29-32.

Мельничук Г. Класик світової літератури: Микола Гоголь / Г. Мельничук // 1000 незабутніх імен України. – К.: Школа, 2005. – С. 246-247. – (Серія «1000»).

Микола Гоголь // Зарубіжна література: Хрестоматія–посібник для 9–го кл. загальноосвіт. навч. закл. – К: Генеза, 2006. – С. 459-461.

Микола Гоголь // Столій І.Л. Зарубіжна література. Хрестоматія. 9 клас. – Харків: Веста: Ранок, 2005. – С. 475-479.

Микола Гоголь «Тарас Бульба» // Всесвітня літ–ра в серед. навч. закладах України. – 2004. – № 4. – С. 16.

Мирошниченко Л. Гоголь і читач ХХІ століття: До 200–річчя від дня народження М. Гоголя // Всесвітня літ–ра в серед. навч. закладах України. – 2009. – № 2. – С. 2-3.

Михед П. Про "нашого" і "їхнього" Гоголя // Дивослово. – 2011. – № 4. – С. 41-48.

Мілова В., Дар'єва Н. Його народила українська земля (Гоголь і Україна) // Зарубіжна літ–ра в школі. – 2008. – № 11–12. – С. 12.

Мудрак Л.В., Куць Т.В. Поема про Росію: "Мертві душі" М. Гоголя – геніальна панорама кріпосницької Росії // Зарубіжна літ–ра в школі. – 2008. – № 11–12. – С. 17-19. // Зарубіжна література в школі. – 2008. – № 15–16. – С. 8-11.

Н. В. Гоголь: творческий путь: К 195–летию со дня рождения // Читаем, учимся, играем. – 2004. – № 1. – С. 17-19.

Насенко М. Він – наш, він не їхній...": Роздуми про Гоголя і літературну сучасність // Літературна Україна. – 2009. – 2 квітня. – С. 1,3.

Николай Васильевич Гоголь //Энциклопедия для детей. Т. 9. Русская литература. Ч. 1. – Москва: Аванта +, 1998. – С. 491-505.

Недопекина Н.В. Учимся комментировать: К изучению повести Н.В. Гоголя "Ночь перед Рождеством" // Литература в школе. – 2006. – № 6. – С. 42-44.

Никифорова С.А. Изучение повести Н.В. Гоголя «Шинель» // Литература в школе. – 2004. – № 4. – С. 33.

Николай Васильевич Гоголь: Жизнь и творчество //Русская литература: учебник для 9 кл. сред. шк. – М.: Просвещение, 1990. – С. 206-234.

Ніколенко О. Таємниці Гоголя: Роздуми напередодні ювілею // Всесвітня літ-ра в середніх навч. закладах України. – 2007. – № 9. – С. 2-5.

Новиков А. Гоголівські традиції у творчості драматургів театру корифеїв //Дивослово. – 2009. – № 4. – С. 51-55.

Оліфіренко С.М. та ін. Гоголь Микола // Оліфіренко С.М. та ін. Універсальний літературний словник-довідник. – Донецьк: ТОВ ВКФ "БАО", 2008. – С. 67.

Осокина И.И. «Не собирайте сокровищ на земле...»: «Портрет» Н.В. Гоголя // Литература в школе. – 2004. – № 4. – С. 41.

Островська Г. Епістолярна спадщина письменника як джерело вивчення його творчості: М. Гоголь // Всесвітня літ-ра в середніх навч. закладах України. – 2009. – № 3. – С. 7-28.

Павленко Ю. Микола Гоголь // 100 найвідоміших українців. – М.: Вече, Київ: Орфей, 2001. – С. 211-220. – (100 найвідоміших).

Перегінська М. Загадковий шлях до смерті: М. Гоголь // Пенсія. – 2006. – № 11. – С. 44.

Петрова Н.В. Традиции Гомеровского эпоса в поэме Н.В. Гоголя «Мертвые души» // Литература в школе. – 1998. – № 3. – С. 23.

Пиманова О.В. Смешное и страшное в «Вечерах...» Н.В. Гоголя // Литература в школе. – 1998. – № 3. – С. 75.

Погоржельская В. О стиле Гоголя, который не только впечатляет, но и приближает нас к "некой тайне", с которой начинается великая русская литература // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2009. – № 3. – С. 6-7.

Погуляйло С. "Друг, найближчий моему серцю...": До 200-річчя з дня народження М. Гоголя // Жінка. – 2009. – № 4. – С. 14-15.

Поліщук Я. Микола Гоголь і українська література //Дивослово. – 2005. – № 11. – С. 29-32.

Полтавец Е.Ю. «Мертвые души» Н.В. Гоголя: Опыт комментированного чтения // Литература в школе. – 1998. – № 2. – С. 93; – № 3. – С. 78.

Прокофьева Е., Умнова Т. В погоне за самим собой: К 200-летию с дня рождения Н.В. Гоголя // Крестьянка. – 2009. – № 4. – С. 44-49.

Рогалев А.Ф. Имя и образ: Имена собственные в комедии Н.В. Гоголя "Ревизор" //Литература в школе. – 2006. – № 11.– С. 19-21.

Рогалев А. Ф. Подтекст именованія персонажей в поеме Н.В. Гоголя "Мертвые души" //Литература в школе. – 2005. – № 4. – С. 21-24.

Родзивілл Г.О. «Тарас Бульба» очима методиста // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2004. – № 9. – С. 38.

Розсоха Л. Гоголі–Яновські й Туманські: До 200–річчя від дня народження М. Гоголя // Сіверянський літопис. – 2009. – № 2–3. – С. 235-238.

Рябуха С.В. Наш безсмертний Гоголь // Зарубіжна літ–ра в школі. – 2009. – № 24. – С. 12-15.

Рязанцева Л.П. Поэтические средства изобразительности в картине Днепра: Н.В. Гоголь "Страшная месть" // Уроки литературы (Приложение к Литературе в школе). – 2007. – № 9. – С. 11-12.

Самойленко Г. Глибинні джерела таланту: Гоголь у Ніжині // Літературна Україна. – 2010. – 23 вересня. – С. 8.

Сафарян С. Учителю – про лінгвопоетичний аналіз тексту: На матеріалі повісті Миколи Гоголя "Невський проспект" // Всесвітня літ–ра в серед. навч. закладах України. – 2009. – № 6. – С. 55-58.

Сверстюк Є. Гоголь і Шевченко в Петербурзі: До 200–річчя від дня народження М.В. Гоголя // Дивослово. – 2009. – № 4. – С. 56.

Сверстюк Є. Наш великий Гоголь: До 200–річчя з дня народження М. Гоголя // Літературна Україна. – 2009. – 2 квітня. – С. 1,7.

Сверстюк Є. Про Гоголя: Уривок із книжки «Гоголь і українська ніч» // Літературна Україна. – 2013. – 23 травня. – С. 4.

Симакова Л.А. «Видимый миру смех и незримые, неведомые ему слезы»: Комедия Н. Гоголя «Ревизор» // Заруб літ–ра. – 2000. – № 11. – С. 51-54.

Симакова Л.А. «Существо, никем не защищенное, никому не дорогое, ни для кого не интересное...»: Повесть Н. Гоголя «Шинель» // Заруб літ–ра. – 2001. – № 10. – С. 55-59.

Скляренко В.М. та ін. Гоголь Микола Васильович // Скляренко В.М. та ін. 100 знаменитих людей України. – Харків: Фоліо, 2005. – С. 90-96. – (100 знаменитих).

Скобельська О. Міфотворець: Особливості осягнення світу і людини у ранній творчості Гоголя // Всесвітня літ–ра в середніх навч. закладах України. – 2007. – № 9. – С. 57-60.

Смирнова Е.А. Поэма Гоголя «Мертвые души». – Л.: Изд–во «Наука», 1987. – 200 с.

Сова В. Використання історико–біографічних джерел під час вивчення творчого шляху письменника: На матеріалі теми "Микола Гоголь. "Тарас Бульба" // Всесвітня літ–ра в середніх навч. закладах України. – 2009. – № 3. – С. 25-27.

Сова В.В. М.В. Гоголь. "Тарас Бульба": у пошуках методичних варіантів: Історичний коментар як засіб глибшого розуміння тексту. 7 клас // Всесвітня літ–ра в серед. навч. закладах України. – 2005. – № 10. – С. 32-33.

Соловей Т.Г. Ночь чудес и справедливости: Изучение повести Н.В. Гоголя «Ночь перед Рождеством» // Уроки лит–ры (Приложение к Литературе в школе). – 2003. – № 10. – С. 4-9.

Сохряков Ю.И. Мир абсурда и загадочный Гоголь // Сохряков Ю. И. Художественные открытия русских писателей: О мировом значении русской литературы: Кн. для учителя. – М.: Просвещение, 1990. – С. 148-163.

Теплинский М.В. Николай Васильевич Гоголь // М.В. Теплинский История русской литературы XIX века: Учеб. пособие. – Киев: Вышш.шк., 1991. – С. 116-143.

Терлецький В. "Народ, який за вірою і місцем проживання належав Європі": 3 нагоди 200–річчя від дня народження М. В. Гоголя // Вітчизна. – 2009. – № 3-4. – С. 130-140.

Тома Л. Де двоє зібралось в ім'я моє...: Шевченко і Гоголь // Літературна Україна. – 2010. – 20 травня. – С. 1,2.

Удовиченко Л. До питання літературознавчого аспекту вивчення образів–персонажів: На матеріалі поеми М. Гоголя "Мертві душі" // Всесвітня літ–ра в серед. навч. закладах України. – 2009. – № 4. – С. 35-36.

Харчевников В.И. Поэма Н.В. Гоголя "Мертвые души" и ее отголоски в поэзии С.А. Есенина // Литература в школе. – 2006. – № 10. – С. 41-43.

Цитрина З., Щорс В. Матеріали до проведення читацької конференції "Гоголь і Україна" // Всесвітня літ–ра в серед. навч. закладах України. – 2008. – № 6. – С. 3-5.

Чакава В.О. М.В. Гоголь. Моральні проблеми у творі "Ніч перед Різдом" // Зарубіжна літ–ра в школі. – 2009. – № 24. – С. 2-4.

Чередник Т. "Тараса Бульбу" читаємо повторно, у 9 класі. Крізь призму літературознавства // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2009. – № 3. – С. 7-11.

Черков А. Великий маг України: До 200–річчя від дня народження М. Гоголя // Літературна Україна. – 2008. – 11 вересня. – С. 3.

Чирка В. Роль духовної спадщини М.В. Гоголя у вихованні молоді людини // Заруб. літ–ра. – 2003. – № 10. – С. 63.

Шалата М. Український феномен: До 200–річчя з дня народження М. Гоголя // Літературна Україна. – 2009. – 2 квітня. – С. 6.

Шаргар Н.М. Подорож у світ Миколи Гоголя: Бібліографічний покажчик літератури // Зарубіжна літ–ра в школі. – 2009. – № 7-8. – С. 41-44.

Шевченко А.И. Повесть Н.В. Гоголя «Ночь перед Рождеством» // Литература в школе. – 2000. – № 6. – С. 101-103.

Шуралев А.М. "Я брат твой": Образ лестницы в повести Н.В. Гоголя "Шинель" // Литература в школе. – 2007. – № 6. – С. 18-20.

Ядровская Е.Р. "Повесть о том, как поссорились Иван Иванович с Иваном Никифоровичем" Н.В. Гоголя // Литература в школе. – 2005. – № 12. – С. 41.

Якубіна Ю. Ніжинський період біографії Миколи Гоголя: історіографічний аспект // Сіверянський літопис. – 2008. – № 4. – С. 86-107.

Ялтанець Т.Л. Чому Хемінгуей порадив американській письменниці прочитати «Тараса Бульбу». 7 клас // Зарубіжна літ–ра в школі. – 2002. – № 7. – С. 38-39.

Сценарії та розробки уроків

Александрова А.В. Інтегрований урок світової літератури та історії за повістю М.В. Гоголя "Тарас Бульба". 7 клас // Зарубіжна літ–ра в школі. – 2012. – № 22. – С. 17-24.

Ашаніна О.Є. М. Гоголь і музика: Літературна вітальня // Зарубіжна літ–ра в школі. – 2008. – № 19. – С. 26-31.

Баранова О.С. Чичиков в гостях у Коробочки: Урок–исследование (Поэма Н.В. Гоголя «Мертвые души») // Литература в школе. – 2002. – № 6. – С. 31-32.

Баранова Т.О., Коміренко Г.В. Сорочинський ярмарок: Засідання, присвячене творчості М.В. Гоголя // Зарубіжна літ–ра в школі. – 2008. – № 6. – С. 51-55.

Белей Н.І. «Страшна кара тобою придумана, людино...»: Система уроків з вивчення повісті Миколи Гоголя «Страшна

помста» // Зарубіжна літ-ра в навч. закладах. – 1999. – № 4. – С. 34-45.

Бицько О.К. Створити підґрунтя для вивчення теми: Матеріал до вступного уроку за творчістю М. Гоголя. 9 клас: До 195-річчя від дня народження // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2004. – № 3. – С. 19.

Бондар В.І. "Тарас Бульба": Цикл уроків за повістю М.В. Гоголя с використанням мультимедійних технологій. 7 клас // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2013. – № 23-24. – С. 34-63.

Бондарчук Е.В. Викторина "Знаєш ли ты творчество Н.В. Гоголя?" // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2009. – № 7-8. – С. 26-27.

Бондарчук Е.В. Общечеловеческий смысл повести Н.В. Гоголя "Тарас Бульба": Урок зарубіжної літератури // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2009. – № 7-8. – С. 11-12.

Бочкова Е.М. Использование видеоматериалов на уроках литературы: На примере темы "Н.В. Гоголь. Мертвые души" // Литература в школе. – 2006. – № 10. – С. 19-20.

Будлянська О.О. Система уроків за творчістю М.В. Гоголя. 7 клас // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2009. – № 7-8. – С. 13-20.

Быцько О.К. "Портрет" Н.В. Гоголя как зеркало художественных замыслов писателя: Урок внеклассного чтения. 9 класс // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2006. – № 5. – С. 46-50.

Васильева Л.М. Литературная викторина по повести Н.В. Гоголя "Тарас Бульба" // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2009. – № 7-8. – С. 28-30.

Вініченко Т.Г. Літературна гра "Слабка ланка": За життям і творчістю М.В. Гоголя // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2009. – № 10. – С. 36-38.

Вінничук Г. Зіставлення як шлях глибокого осягнення художнього твору: Фрагменти уроку компаративного вивчення повістей М. Гоголя "Тарас Бульба" та І. Франка "Захар Беркут" // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2009. – № 4. – С. 33-35.

Волик Н. Наш курінь: Літературно-інтелектуальний захід, проведений після вивчення "Тараса Бульби" М. Гоголя з учнями 7 класу // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2009. – № 4. – С. 14-16.

Волошина І.О. М.В. Гоголь "Вечори на хуторі біля Диканьки": Урок позакласного читання // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2008. – № 19. – С. 12-15.

Гайворонская Т.А. Улыбка и смех – это для всех: Литературная игра по книге Н.В. Гоголя "Вечера на хуторе близ Диканьки" // Читаем, учимся, играем. – 2004. – № 1. – С. 20.

Ганич Н. Великий українець: Усний журнал, присвячений 200-річчю від дня народження М. Гоголя // Всесвітня література в середніх навч. закладах України. – 2009. – № 4. – С. 5-8.

Ганич Н. Виявлення типологічних спільностей у літературних творах – шлях до їхнього поглибленого вивчення: Урок компаративного аналізу повістей "Шагренева шкіра" О. Бальзака і "Портрет" М. Гоголя // Всесвітня література в середніх навч. закладах України. – 2010. – № 9. – С. 26-28.

Гапон Т. "О Гоголь! Наш бессмертный Гоголь!": Сценарій літературного вечора з фрагментами інсценізації творів письменника // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2008. – № 6. – С. 32-33.

Головей В., Масальська С. Гоголівські місця на мапі України та Європи: Два уроки-екскурсії // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2009. – № 4. – С. 27-32.

Голуб В.М. Парад героїв: Свято до 200-річчя М.В. Гоголя // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2007. – № 13–14. – С. 45-49.

Горанчаровская Е.В. Видение мира через фантастику: Обобщающий урок по творчеству Н.В. Гоголя "Вечера на хуторе близ Диканьки", "Миргород", "Петербургские повести" // Литература в школе. – 2006. – № 10. – С. 25-28.

Горбач В.М. Гра "Поле чудес": За повістю М.В. Гоголя "Тарас Бульба" 7 клас // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2012. – № 21. – С. 36-37.

Данилова Л.Н. "Спасай чистоту души своей: кто заключил в себе талант, тот чище всех должен быть душою...": Урок-исследование по повести Н.В. Гоголя "Портрет" // Уроки лит-ры (Приложение к Литературе в школе). – 2007. – № 9. – С. 13-15.

Данильцева З.М. Повесть Н.В. Гоголя «Шинель»: Материал для урока // Литература в школе. – 2004. – № 4. – С. 36.

Дика Т. Жінки в житті й творчості Миколи Васильовича Гоголя: Прес-конференція // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2009. – № 4. – С. 57-59.

Доля Н.Л. Урок-гра "Щасливий випадок": За повістю М. Гоголя "Тарас Бульба" та за романом В. Скотта "Айвенго" // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2005. – № 22. – С. 19-20.

Єрошенко Р. Схеми та таблиці як носії художньо-текстової та навчальної інформації: Урок-систематизація та узагальнення знань за поемою М. Гоголя "Мертві душі" (з виконанням схеми "Колесо життя") // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2009. – № 1. – С. 11-13.

Зарудня І. Кризь призму діалогу: Матеріал до уроків за повістю М. Гоголя "Тарас Бульба" // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2009. – № 3. – С. 23-25.

Зубчик М. Кросворд "Микола Гоголь" // Літературна Україна. – 2009. – 2 квітня. – С. 8.

Игнатенко Э., Фузик Л. Умей сделать свой выбор: Интегрированный урок-беседа по повести Н. Гоголя "Портрет" // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2009. – № 3. – С. 32-34.

Ильдюганова Г.Г. На ярмарке Н.В. Гоголя: Встреча с героями произведений писателя для уч-ся средних классов // Читаем, учимся, играем. – 2005. – № 11. – С. 82-83.

Кареліна Т. Ницість життя – в образах: Урок-суд над героями гоголівської поеми "Мертві душі" // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2008. – № 6. – С. 15-16.

Кареліна Т.С. Узагальнююче значення образів поміщиків у поемі М. Гоголя "Мертві душі": Суд над героями // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2005. – № 13–14. – С. 2-4.

Касарова В. Инсценировка поэмы Н.В. Гоголя «Мертвые души» // Литература. – 1996. – № 41. – С. 4.

Кокарева В.В. Инсценирование художественного произведения – путь постижения его идейного содержания: На примере заключительного урока по комедии Н.В. Гоголя «Ревизор» // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2000. – № 2. – С. 26-28.

Коломієць З.Г. Вистава у Різдвяну ніч: За мотивами творів Гоголя // Зарубіжна література в навч. закладах. – 2002. – № 1. С. 59-62.

Коміренко Г., Нікітенко С. Відображення козацької доби у повістях М.В. Гоголя "Тарас Бульба" та А. Я Чайковського "За сестрою": Інтегрований творчий проект у 7 класі // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2009. – № 13–14. – С. 9-12.

Кормілиця О. Високе благородство серця: Гоголь – таємничий, загадковий, непередбачений: Літературна гра "Щасливий випадок" // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2008. – № 13–14. – С. 36.

Корнєва Л.Г. Літературна гра (лото) за повістю М. Гоголя "Тарас Бульба" // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2005. – № 2. – С. 6.

Краснобаєва Н.Ф. Чудеса да и только: Спектакль по мотивам повісти "Вечера на хуторі близ Диканьки" //Читаем, учимся, играем. – 2004. – № 1. – С. 11.

Краснобаєва О., Краснобаєва Б. Не чужу ниву орав, а Господню: Сценарій про життя і творчість М. Гоголя // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2009. – № 4. – С. 13-14.

Краснобаєва О., Краснобаєва Б. Різдвяний гість: Інценівка за повістю М. Гоголя "Ніч перед Різдвом" // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2009. – № 4. – С. 61-64.

Краттор З.А. Урок–вікторина "Упізнай героя": За повістю М.В. Гоголя "Тарас Бульба" // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2009. – № 17. – С. 30-31.

Кругла Л.В. Життя героїчне в життя нікчемне: Урок проблемного аналізу за українськими повістями М. Гоголя. 7 клас // Зарубіжна літ-ра. – 2000. – № 12. – С. 24-25.

Крыкова Е.Н. Галерея Гоголевских портретов: Материалы для интеллектуального марафона по поэме Н.В. Гоголя "Мертвые души" //Читаем, учимся, играем. – 2005. – № 5. – С. 46-51.

Куцінко О.Г. "Триптих": Сценарій вечора, присвяченого дню народження М.В. Гоголя // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2008. – № 11–12. – С. 51-63.

Кушкова С.І. Урок позакласного читання в 7 класі: "Сюжет та національний колорит повісті М.В. Гоголя "Страшна помста" // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2007. – № 13–14. – С. 25-29.

Ластовецька Т.В. Сторінки життя та творчості М.В. Гоголя: Сценарій заходу, присвяченого дню народження М. Гоголя // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2010. – № 17. – С. 34–38.

Лобода О. Бойове товариство, побут і звичаї запорожців: Урок за повістю Миколи Гоголя "Тарас Бульба" з елементами компаративістики // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2008. – № 11–12. – С. 24–26.

Лук'янченко Н.І. Урок–змагання за повістю М.В. Гоголя "Тарас Бульба". 7 клас // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2010. – № 3. – С. 14.

Мазур Т.Ю., Камська Н.Т. Його народила українська земля: Усний літературний журнал, присвячений М. Гоголю // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2009. – № 7–8. – С. 31-36.

Малашенко Ю.В. Уроки за творчістю М.В. Гоголя. 7 клас // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2009. – № 24. – С. 16-19.

Мележик В.О. "Калейдоскоп столичного життя". М.В. Гоголь "Шинель": Урок позакласного читання // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2012. – № 10. – С. 13-20.

Мележик В.О. М.В. Гоголь "Повість про те, як посварилися Іван Іванович з Іваном Никифоровичем": Урок позакласного читання // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2011. – № 15–16. – С. 45-48.

Мележик В.О. Система уроків за повістю М.В. Гоголя "Тарас Бульба" // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2011. – № 1. – С. 6–22.

Міхєєнко В.Г. "Должен всяк из нас спасть себя самого...": Театрализованная літературно–музыкальная композиция, посвященная творчеству Н.В. Гоголя // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2006. – № 12. – С. 14.

Могильовцева Л.П. Вивчення повісті М. Гоголя "Тарас Бульба" у зв'язках з іншими видами мистецтва: Інтегрований урок з використанням елементів медіатехнологій // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2009. – № 5. – С. 38-40.

Мотрук О.В. Гоголь і Україна. Цикл повістей М.В. Гоголя "Вечори на хуторі поблизу Диканьки": Урок зарубіжної літератури // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2011. – № 2. – С. 31-33.

Нагорна А. Види навчальної діяльності на уроках зарубіжної літератури із застосуванням філософських джерел: На матеріалі поеми "Мертві душі" М. Гоголя // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2009. – № 1. – С. 15-16.

Ненич Г.М. Методичний коментар до системи уроків за творчістю М. Гоголя. 7 клас // Заруб. літ-ра. – 2001. – № 11. – С. 17-21.

Несущенко С. Наш Гоголь: Сценарії тижня зарубіжної літератури // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України.– 2009. – № 2.– С. 27-31.

Ніколенко О. «Мертві душі» М. Гоголя як історія хвороби тогочасного суспільства: Урок аналізу тексту // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2008. – № 6. – С. 11-14.

Ніколенко О. Останні дороги М.В. Гоголя: Сценарій літературного вечора для старшокласників //Заруб. літ-ра в навч. закладах. – 1999. – № 4. – С. 50-56.

Носова Н.И. На школьній сцені – Н.В. Гоголь: Сценарій літературного празника, посвященого писателю // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2001. – № 10. – С. 20-21.

Олексієнко Ж. Не бути жертвою речей: Система уроків за повістю "Шинель" Миколи Гоголя з використанням кінофільмів про письменника та інноваційних технологій // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2010. – № 5. – С. 31-37.

Олексієнко М.П. Як озвучити «Мертві душі»? Методичні рекомендації щодо використання музики на уроках, присвячених

вивченню поеми М. Гоголя. 9 клас // Заруб. літ-ра. – 2002. – № 5. – С. 21-22.

Панова Л.М. Реальність і фантастика в повісті Гоголя «Ніч перед Різдом»: Конспект уроку. 6 клас // Заруб. літ-ра в навч. закладах. – 2003. – № 10. – С. 26-28.

Партала Л. Образ еди – средство виявлення душевної пустоти персонажей–помещиков: Урок–исследование по поемі Н. Гоголя "Мёртвые души" //Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2009. – № 1. – С. 13-14.

Пархоменко О.В. Вісутність світла та любові, або тема "маленької людини" в повісті М. Гоголя "Шинель" та новелі Ф. Кафки "Перевтілення": Урок компаративного аналізу тексту // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2011. – № 2. – С. 20-22.

Перкова Т.П. Урок за повістю М. Гоголя "Тарас Бульба" // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2009. – № 15-16. – С. 31-32.

Піліпенко Л.Д. Картини української природи в повісті М. Гоголя "Тарас Бульба": Урок – розвиток мовлення. Словесне малювання // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2008. – № 13-14. – С. 53-55.

Плис Н. Книга, потрясшая Россию: Литературная композиция по мотивам поэмы Н. Гоголя "Мертвые души" //Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2009. – № 2. – С. 42-46.

Потапова Т.В. Урок з елементами компаративного аналізу за творами О. Бальзака «Гобсек», І. Карпенко–Карого «Хазяїн», М. Гоголя «Мертві душі». 10 клас // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2012. – № 20. – С. 25-28.

Рябикіна В.Л. Чи знаєте ви твори Гоголя?: Літературна вікторина "Сторінками творів М.В. Гоголя" // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2009. – № 7-8. – С. 24-25.

Свиридюк Т.П. Урок позакласного читання. Віра у велику силу добра й кохання в повісті М. Гоголя "Ніч перед Різдом" // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2009. – № 7–8. – С. 21-23.

Сердюкова Т.Р. Репродукції картин – не просто ілюстрації до твору, а засіб кращого його осмислення: Уроки за повістю М. Гоголя «Тарас Бульба» // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2001. – № 10. – С. 18-20.

Сидорович Л.Г. Заочна подорож до Ніжина – міста юності Миколи Гоголя: Літературна вітальня // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2009. – № 7–8. – С. 37-40.

Скрипник Л.Б. М.В. Гоголь. Сторінками життя великого письменника (з використанням методу проєктів): Позакласний захід до 200-річчя від дня народження // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2008. – № 17. – С. 2-9.

Стадницька С. Україна в житті та творчості митця: Урок-дослідження, присвячений 200-річчю від дня народження М. Гоголя // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2009. – № 4. – С. 8-12.

Сутула О., Тригуб І. Орієнтовне планування уроків зарубіжної літератури: Два уроки за повістю М. Гоголя "Шинель" // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2010. – № 4. – С. 44-47.

Сутула О., Тригуб І. Орієнтовне планування уроків зарубіжної літератури: Комедія М. Гоголя "Ревізор" // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2010. – № 4. – С. 48-49.

Сутула О., Тригуб І. Орієнтовне планування уроків зарубіжної літератури: Микола Гоголь – російський письменник. Вплив української культури на розвиток його творчості // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2010. – № 4. – С. 42-44.

Сутула О., Тригуб І. Орієнтовне планування уроків зарубіжної літератури: Образ "маленької людини" в творчості М. Лермонтова, М. Гоголя // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2010. – № 4. – С. 47–48.

Сутула О., Тригуб І. Орієнтовне планування уроків зарубіжної літератури: Особливості циклу повістей Миколи Гоголя "Вечори на хуторі біля Диканьки" // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2008. – № 11–12. – С. 56-57.

Теплінський М.В. Гоголівський сміх крізь сльози: Матеріали до уроку за поемою «Мертві душі» // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 1999. – № 4. – С. 27-28.

Тимченко С. Открывая новое в известном: Конспект уроку-есе по перечитыванию повести Н. Гоголя "Тарас Бульба". 8(9) клас // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2009. – № 3. – С. 30-32.

Тищенко І. Міфологема дороги в поемі М. Гоголя "Мертві душі": Фрагменти наукової роботи слухача МАН // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2009. – № 1. – С. 16.

Толок В. Клас створює кінофільм "Тарас Бульба": Сценарії // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2008. – № 9. – С. 11–13.

Тузенко Л.В., Цвіркун І.М. Позакласний захід за творами М.В. Гоголя "Вечори на хуторі поблизу Диканьки" // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2009. – № 22. – С. 45-47.

Фокіна І.П. Інтегровані уроки в 7 класі: Історична основа повісті М.В. Гоголя "Тарас Бульба". Побут та звичаї українського народу // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2007. – № 3. – С. 2-7.

Холодна Ю.М. Ораторське мистецтво М. Гоголя: Матеріали та методичні поради до уроків за повістю "Тарас Бульба" //

Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2005. – № 6. – С. 54-60.

Храброва В. Нравственный пафос поэмы Н.В. Гоголя "Мертвые души" – ключ к постижению её смысла: Опыт концептуального прочтения этого произведения // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2009. – № 3. – С. 20-23.

Храброва В. Тарас Бульба – виразник українського національного духу: Система уроків за одноіменною повістю М. Гоголя // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2008. – № 6. – С. 17-26.

Чорна О.В Україна та її історія в літературі: Цикл уроків за повістю М. Гоголя "Тарас Бульба" // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2009. – № 7–8. – С. 2–10.

Чорна Г.Л. Цикл уроків за твором М.В. Гоголя "Тарас Бульба". 7 клас // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2012. – № 13–14.– С.27–41.

Шарлай В. Гоголь принимает своих героев: Сценарий литературного праздника в родном селе писателя // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2009. – № 4. – С.59-60.

Шелест В.Л. Сутність авантюри Чичикова, функції його образу в розвитку сюжету. М. Гоголь "Мертві душі": Комбінований урок-дослідження //Зарубіжна літ-ра в школі. – 2008. – № 15-16. – С. 2.

Шотова Н.П. Ток-шоу "Я так думаю" за поемою М.В. Гоголя "Мертві душі" //Зарубіжна літ-ра в школі. – 2009. – № 4. – С. 28-31.

Щербина А. Гоголь і його творчість в образотворчому мистецтві: Екскурсія в картинну галерею кабінету зарубіжної літератури // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. –2009.–№ 4. – С. 18-24.

Ялтанець Т. "Усі ми родичі та друзі його: Сценарій літературного вечора у двох частинах, присвячений М. Гоголю //

Всесвітня літ-ра в серед. навч. закладах України. – 2009. – № 3. – С. 59-61.

Інтернет-ресурси про М.В. Гоголя

<http://www.nikolaygogol.org.ru/> – М. В. Гоголь: біографія, творчість, статті, короткий зміст творів, цитати.

http://az.lib.ru/g/gogolx_n_w/ – Гоголь М.В. на сайті електронної бібліотеки.

<http://www.bibliotekar.ru/rusGogol/> – журнал «Искры» за лютий 1902 р., присвячений М.В. Гоголю.

<http://www.hrono.info/biograf/gogol.html> – біографія М.В. Гоголя.

<http://www.vvsu.ru/science/refs.asp> – "На ступенях к седьмому небу" – новий інтернет-ресурс, посвященный Н.В. Гоголю.

<http://www.wikipedia.org/wiki/Гоголь> – Вікіпедія: Гоголь М.В. Життєвий і творчий шлях.

<http://gogol.lit-info.ru/> – життєвий і творчий шлях М. Гоголя.

<http://www.domgogolya.ru/> – меморіальний музей «Дім Гоголя».

<http://gogol.gatchina3000.ru/> – Гоголь: Собрание сочинений.

<http://gogol.boom.ru/> – Гоголь: біографія, творчість, роздуми.

<http://revizor.net/> – сайт про письменника та його твори.

<http://www.foxdesign.ru/aphorism/biography/gogol.html> – Гоголь: біографія, творчість.

<http://www.ozon.ru/context/detail/id/241574/> – Н.В. Гоголь: биография.

<http://ilibrary.ru/author/gogol> – Гоголь в каталозі електронних текстів Б-ки Комарова.

<http://dic.academic.ru/dic.nsf/ruwiki/18635> – Словари и энциклопедии на Академике. Н.В. Гоголь.

<http://www.rulex.ru/01040234.html> – Біографія М. Гоголя.

inf.by/gogoliana/ – Біографія і творчість М. Гоголя.

gogol.niv.ru – Біографія і творчість М. Гоголя.

www.pravoslavie.ru/jurnal/culture/rassказы-o-gogole.htm – з оповідань про Гоголя.

<http://www.bibliotekar.ru/rusGogol/index.htm> – Життєвий і творчий шлях Гоголя.

www.rulex.ru/01040234.htm – Гоголь в русской литературе (библиографический обзор).

www.pravoslavie.ru/put/biblio/gogol/index.htm – Н.В Гоголь. Избранное.

public-library.narod.ru/Gogol.Nikolai – Публичная электронная библиотека: Николай Васильевич Гоголь.(Russian).

www.hrono.info/biograf/gogol.html – Гоголь Николай Васильевич. Биографический справочник.

[nikolay.gogol.ru/bio/osnovnye fakty](http://nikolay.gogol.ru/bio/osnovnye_fakty) – Основные факты жизни и творчества Н.В. Гоголя.

www.kkovalev.ru/Gogol – Гоголь Николай Васильевич – творчество, жизнь, писатель и музыка.

Зміст

Біографія письменника.....	3
Твори М. Гоголя	8
Твори про Гоголя.....	12
Життя і творчість.....	12
Сценарії та розробки уроків.....	26
Інтернет–ресурси про М.В. Гоголя.....	38